

Tillæg til »Vore Kirkegaarde« Bind 14 Nr. 2

Foreningen afholder sin 15. ordinære Generalforsamling Mandag den 7. Juli Kl. 11 paa Hotel »Kolding« i Kolding. Dagsorden i Henhold til Lovene, derunder Forslag fra Bestyrelsen om at ændre §§ 4, 6, 7 og 8. Kl. 12 afholdes Frokost samme Sted. Kl. 15 afholdes ligeledes samme Sted offentligt Møde med Lysbilledforedrag om aktuelle Kirkegaards-spørgsmaal. — Om Aftenen foretages Besøg paa Kirkegaardene, hvor Havearkitekt J. P. Andersen vil berette om de nye Arbejder, samt i Krematoriet, paa Slottet m. m.

FORENINGEN FOR KIRKEGAARDSKULTUR

Nye Medlemmer.
Afdeling C.

- 703 Hr. Arnold Buck's Boghandel, Købmagergade 49, K.
704 Hr. Graver O. Jørgensen, Gørlev.
705 Kirkeværgen ved Dybbøl Kirke (Fr. Knudsen), Ragebøl.
706 Hr. Kirkegaardsgartner St. Th. Aaschou Jakobsen, Møllegade 8 a, Ikast.

FRA DANSKE KIRKEGAARDE

1/3 (Ekstrabl.): Assistens Kgd. — Skal ogsaa dens Nedlæggelse udsættes?

1/3 (Jydske Tid.): Entreprenør Nis Hansen har faaet overdraget Arbejdet med den ny Kgd. i Sønderborg (111,000 Kr.).

1/3 (Vestkysten): Skal Grindsted Kgd. udvides?

4/3 (Bornholms Soc. Dem.): Nexø Kgd.

5/3 (Kbh. Amts Avis): Udv. af Sorgenfri Kgd. er udbudt i Licitation.

6/3 (Vejle Amts Folkebl.): Vejle Søndermark Kgd. indvies med en Ærebegravelse (af Borgmesterinde Poulsen).

7/3 (Holbæk Amtstid.): Gislinge Kgd. skal udvides med 2000 m².

8/3 (Venstrebl. f. d. sydl. Jyll.): Malt Kgd. skal afvandes.

10/3 (Kbh. Amts Avis): Ved Lic. over Sorgenfri Kgd. var følgende Tilbud lavest: Smedemester Møller, Virum, Hegn: 2212,00, Poul Wildt, Lyngby, Vandledningsarbejde: 3392,00, I. P. Larsen, Lyngbyvej, Anlæg af Gangstier og Dræningsarbejde: 13,510.

11/3 (Vejle Amts Avis): I Gaar Eftm. indviedes Vejle Søndermark Kgd. (Havearkitekt Chr. Nielsen).

11/3 (Holbæk Amtstid.): Jyderup Kgd. skal udvides.

11/3 (Jydske Tid.): Graasten Menighedsraad har fra Dansk Ligbrændingsforening faaet Tilsagn om 4000 Kr. til en symbolsk Skulptur i Urnehaven (Billedhugger Gunnar Hammerich).

13/3 (Folkebl. f. Vejen): Holsted Kgd. skal reguleres.

16/3 (Nordjyll. Soc. Dem.): Arbejder for ½ Mill. Kr. ved Lystanlæg og Kgd. i Aalborg (Kommunegartner Wendelboe).

18/3 (Holbæk Amts Avis): Ny Udv. af Holbæk Kgd.

18/3 (Kristelig Dagbl.): Der skal udvides i Hornbæk; Udv. bliver formet som en Skovkirkegaard.

18/3 (Hejmdal): Aabenraa Kgd. skal udvides.

18/3 (Sydvestjyll.): Diget om Ansager Kgd. reguleres.

19/3 (Socialdem.): Hornbæk faar en idyllisk Skovkirkegaard.

19/3 (Ringkøb. Amts Dagbl.): Skal Træerne paa Ringkøbing Kgd. fældes?

21/3 (Rosk. Avis): Weyses Grav m. m.

21/3 (Fyns Stiftstid.): Bogen Kgd. udvides (Inspektør Raahauge Askegaard).

21/3 (Aarhus Stiftstid.): Kirkens Økonomi.

22/3 (Holbæk Amtstid.): Byraadet i Holbæk tilbyder Menighedsraadet et Areal af Dyrskuepladsen for 75 Øre pr. m² til Udv. af Kgd.

22/3 (Helsingør Dagbl.): Humlebæk faar 60 pCt. Statsstøtte til Kirkegaardsarbejder (Haveark. Troels Erstad).

22/3 (Holstebro Soc. Dem.): Forhaven til Holstebro Kgd. anlægges efter Plan af Kirkegaardsgartner Walbjørn Christensen.

22/3 (Kolding Soc. Dem.): Skal der oprettes en AssistensKgd. i Grindsted.

22/3 (Randers Amts Avis): Den forladte Kgd. (Essenbæk).

22/3 (Venstrebl. f. d. sydl. Jyll.): Ny Mur om Kolding Kgd. 33,000 Kr.

25/3 (Aalborg Stiftstid.): Byraadet i Nørre-Sundby gav i Gaar Menighedsraadet Garanti for et Laan paa 80,000 Kr. til Udv. af Kgd.

25/3 (Holstebro Soc. Dem.): Kgd. Alleén i Ringkøbing.

26/3 (Ringkøbing Amts Dagbl.): Hvorfor en Del af Træerne paa Ringkøbing Kgd. skal bort.

27/3 (Frøborg Amtstid.): Vinderød Kgd. skal reguleres.

27/3 (Bogense Avis): Udv. af Bogense Kgd. koster 13,000 Kr.

27/3 (Ringkøbing Amts Dagbl.): Kgd.s-Træerne i Ringkøbing.

29/3 (Horsens Soc. Dem.): Der skal opføres 300

l. m. Mur om Horsens Østre Kgd. tildels for »Beskæftigelsespenge«.

31/3 (Sønderborg Soc. Dem.): Aabenraa Kgd. skal udvides fra 5 til 7 ha.

2/4 (Nakskov Tid.): Den gl. Kgd. ved Østre Boulevard i Nakskov reguleres.

4/4 (Svendborg Amtstid.): Bøstrup Kgd. skal udvides.

7/4 (Licitationen): Udv. af Humlebæk Kgd. er godkendt af Kirkeministeriet.

7/4 (Vestkysten): Tønder Menighedsraad har ansøgt om 5—6000 Kr. til Regulering og Forbedring af Forholdene paa Kgd. efter en Plan af Havearkitekt Johannes Tholte.

7/4 (Horsens Avis): Horsens Kirkegaardsbestyrelse ophæves.

8/4 (Randers Amts Avis): Tidsbegrænsning af Begravelser paa Randers Østre Kgd.?

16/4 (Aalborg Amtstid.): Aalborg faar 40 pCt. i Statsstøtte til Arbejdslønnen ved Mur omkr. Kgd. og deraf 50 pCt. til Materialer.

16/4 (Aarhus Stiftstid.): Der stjæles mange Blomster paa Kgd. i Aarhus.

17/4 (Roskilde Dagbl.): Kgd.s-Vejens Lindetræer falder.

17/4 (Bornh. Avis): Rønne Kgd. faar Statstilskud til Opsætning af 425 l. m. Kirkegaardsmur, Anlæg af en ny Vandlejning til Krematoriet og Udvidelse af Tilkørselsvejen til samme. Samlet Udgift 43,000 Kr.

17/4 (Vejle Amts Folkebl.): Kgd.s-Detektiver i Vejle?

19/4 (Flensborg Avis): UrnehavesForhold paa nordslesvigske Kgd.

21/4 (Nakskov Tid.): Konsulent Georg Jensen har udarbejdet Planer til Anlæg og Bepantning paa Kirkegaardsgangen ved Maribo Kirke.

24/4 (Hejmdal): Der skal opstilles en Skulptur i Urnehaven i Aabenraa (Billedhugger Bregne).

25/4 (Nationaltid.): Paatænkte Arbejder paa Roskilde Kgd.

28/4 (Nationaltid.): Mindetavlen i Bøffelkobbøl.

30/4 (Hobro Venstrebl.): Løftet om et Kapel paa Hobro Østre Kgd.

30/4 (Thisted Amts Avis): Blomstertyve paa Thisted Kgd.

30/4 (Vendsyssel Tid.): Nyanlæg paa Vraa Kgd. (Konsulent Andersen).

3/5 (Frøborg Amts Avis): Urnehaven paa Hørsholm Kgd.

2/5 (Hvetbo Herreds Avis): Landsbyens Kgd.

FRA NORSKE KIRKEGAARDE

31/10 (Aftenposten): Asker Kgd. udvides.

3/3 (Hamar Stiftstid.): Kgd. i Brumunddalen i ny Stilling.

FRA TIDSSKRIFTERNE

Landsbygraveren Nr. 3: De lave Landsbygraver-Lønninger. Vejlbj Kirke. Mens Vinteren rinder. — Nr. 4: Valg af Mænd og Samarbejde. Mod Foraaret.

Menighedsraadenes Blad Nr. 3: Om Kirkegaardskultur. Om Nødhjælpsarbejder. Nr. 4: Om Kirkekultur (sluttet). Landsby-Graverne.

Ignis Nr. 3: Kyrkan inför eldbegängelsen. Kring kyrkogårdsproblemet. Kyrkogårdsförhållandena i Ludvika. Till Frågan om nybyggnad av krematorier i Dalarna. Vilka orter böra få krematorier? Beräkningsgrunder för kremationsavgifter. Urnlunden i Hedemora m. m. — Nr. 4: Till minner av domprost John Hansson. Föreningen Sveriges kyrkogårdsföreståndare. Kring 1940-års eldbegängelsessiffror. Elbeg. i Protektoratet Böhmen-Mähren. Nye københavnske Urnehaver. Bomben och krematoriet m. m.

Der Friedhof Nr. 1: Friedhöfe der Volksgemeinschaft im Felde und in der Heimat. Die Friedhofsbauten. Richtlinien über die Aufstellung von Grabzeichen auf Ehrenfriedhöfen. Anordnung über den Vertrieb mindevertiger Kunsterzeugnisse. Gartenbau-Berufsgenossenschaft. — Nr. 2: Die deutsche Friedhöfe im Wandel der Zeiten. Der Friedhof muss unfallsicher sein. Neuregelung der Friedhofswesens. Ein aufschlussreicher Gang durch den elsässischen Friedhof Achenheim. — Nr. 3: Alte Friedhofskunst. Die neuen vorläufigen Grabzeichen für unsere Gefallenen. Entwidnung von Friedhöfen. Grabsteine im Totemburger Wald. Marmor in der Antike. Gartenbau-Berufsgenossenschaft m. m. — Nr. 4: Warum ein Merkblatt?.

Die Feuerbestattung Nr. 1: Das Krematorium zu Straszburg (Elsas). »Die moderne Leichenverbrennung«. Medizin und Feuerbestattung. Die deutsche Friedhöfe im Wandel der Zeiten. Mensch und Feuer. Würde auf dem Friedhof. Das Urnengrabfeld. Domprobst John Hanson in Luleå in Memoriam.

Kriegsgräberfürsorge Nr. 2: Die ewige Wache. Die Kriegsgräberfürsorge der deutschen Wehrmacht m. m. — Nrr. 3/4: Heldengedenktag 1941. Die ewige Wache.

BOGANMELDELSER

Oscar Övden: »Eldbegängelsen — Framtidens Begängelseskick«, 8°, Svenska eldbg. for Stockholm.

Det er et Propagandaskrift for Ligbrænding, og det bringer samtidig en interessant Statistik over Krematorier i Sverige. Pjecens Forfatter er kendt som en glødende Tilhænger af Ligbrænding, og mange fornuftige Ting bliver sagt til Fordel for Kremation. Som naturligt er, bliver en saadan Beretning noget ensidig; Sagen skal jo ses fra Foreningens Stand-

punkt. Enkelte Argumenter er neppe helt paalidelige, f. Eks. er der paa Bispebjerg Krematorium 18 Personer i Arbejde og ikke 4—5. Oscar Övden mener, at Urnegrave skal være smaa, ganske vist uden at nævne nogen bestemt Størrelse. Som jordbesparende Faktor ser dette besnærende ud, men man maa ikke se bort fra Kirkegaardens Opgave som Park og Aandehul for de store Byers Befolkning. Ifølge denne Pjece maa det nærmest betragtes som »livsfarligt« for de Efterlevende at lade deres Paarørende begrave uden Kremation. Dette maa dog vist siges at være en noget for streng Paastand.

Pjecen slaar til Lyd for at skabe smukke og stilfærdige Urnelunde, og dette er rigtigt. Paa dette Felt kan vi her i Danmark lære af vort dygtige Brodersfolk. Mange af vore Urnehaver er ensidige og lidet æstetisk forsvarlige; man maa haabe, at alle ansvarlige Kirkegaardsledere maa søge at lære, der hvor der er noget at lære.

E. Q.

Die moderne Leichenverbrennung af Dr. A. Daubenfeld.

Denne lille Pjece er blevet til paa Grund af en Artikel om Ligbrænding i det nybearbejdede »Lexikon für Theologie und Kirche«. Forfatteren af Pjecen er paa næsten alle Punkter uenig med Forfatteren af Leksikonartiklen, som fremhæver Begravelsen fremfor Ligbrændingen.

Der gives mange solide historiske Oplysninger til Støtte for Dr. Daubenfelds Meninger, og det har stor Interesse at læse om de Kampe, der har ført Ligbrændingsbevægelsen frem til dens nuværende høje Stade.

At Pjecens Forfatter ser Sagen kun fra een Side kan maaske vildlede uindviiede, men gør ikke den lille Bog mindre læseværdig.

E. Q.

Johannes Tholle: Særtryk af Dansk Ligbrændingsforenings Beretning for 1940, 8°, 32 S., Kbhvn. 1941.

For dem der vil følge med i den raske fremadskridende Urnehaveanlæggelse her i Landet er det nødvendigt at kende dette Særtryk af Dansk Ligbrændingsforenings Beretning for 1940. Forfatteren skilddrer paa en meget klar Maade alt det nye som i 1940 er skabt paa vore Kirkegaarde. Det er meget værdifuldt at noget saadant gøres, og at det gøres af en erfaren Kirkegaardstekniker, fordi nogle her paa en let Maade maaske kan finde nye Impulser, og andre kan se hvordan det ikke skal være. Vi maa alle være Dansk Ligbrændingsforening taknemmelige for den smukke Beretning, den hvert Aar udsender, og Kirkegaardene maa være særlig taknemmelige for dette smukt illustrerede Særtryk.

E. Q.

Anna Weber og Chr. Stapel: Bekæmpelse af Haveplanternes Sygdomme. 10. forøgede Udgave. A. d. Gartnerfor. Forlag, Kbhvn. 1941, 8°, 184 S. ill.

Med denne nye Udgave er den nyttige Bog solgt i

70,000 Eksemplarer og kommer dermed op i Nærheden af den hidtil største Bogsucces: Den 9. April. Og den fortjener det; thi den giver kort og klar Besked om praktisk talt alt, hvad der er Brug for i dette Emne, — ogsaa for Kirkegaardsfolk. Af Forfatterne til de tidligere Udgaver er Gram afløst af Chr. Stapel.

Lars Hansen: Plantelære for Gartnere. Alm. d. Gartnerforenings Forlag, Kbhvn. 1940, 8°, 120 S., ill.

En udmærket Bog til at indføre de unge Gartnere i de almindelige biologiske og gartneriske Elementærkundskaber, — skrevet af en Forfatter, der er noje hjemme i sit Stof og forstaar at gengive det i let og behagelig Form.

Dansk Tidsskrift-Index. Udgivet af Statens Bibliotekstilsyn ved Th. Døssing og Robert L. Hansen. 25. Aarg., Kbhvn. 1940, 8°, 456 S.

Jubilæumsudgaven af Tidsskrifternes blaa Bog er den tykkeste, der endnu er serveret og omfatter Artikler fra Aargangen 1939. Den er lige saa uundværlig som dens Forgængere og bør være selvskreven at have i enhver Tidsskrift-Redaktors Haandbibliotek.

Berättelse över Suomen krematorioyhdistys r. y. Krematorieföreningen i Finland har udsendt sin aarlige Beretning, — som sædvanlig praktisk og tvetsproget. Vanskelighederne under Krigen nævnes, og om disse er der forud berettet i Artikler i »V. K.«.

Svend Poulsen: Roser. G. E. C. Gads Forlag, Kbh. 1941, 8°, 140 S., ill. med 20 Tegninger, 47 fotogr. Geng. og 16 farvetrykte Tavler.

I en stor Havebog, som kom for faa Aar siden, skrev Forfatteren om Roser, kyndigt og sagligt, men uden at nævne en moderne Sortsfortegnelse, hvilket Anmelderen kritiserede i »V. K.«. Nu har Svend Poulsen ikke blot givet interesserede ypperlige Sortsfortegnelser, men ogsaa en aldeles fortrinlig Anvisning baade paa Tiltrækning og paa Dyrkning af Roser. Det er maaske lidt uoverlagt at sige, at det er den bedste danske Rosenbog, — thi der er jo i Forvejen fortrinlige danske Rosenbøger. Men i hvert Fald er det ubestridt den Bog, der for Øjeblikket og for en Aarrække vil være den, hvortil alle søger hen, naar de vil finde noget om Roser, og det er uden Diskussion Bogen, hvor et førende Rosenfirmas Specialist har nedlagt om ikke de dybeste Hemmeligheder, saa dog adskilligt ud over, hvad andre Havebogsforfattere vilde kunde bringe af Erfaringer.

Kjeld Winding: Danmark for 100 Aar siden — og nu. Vi og vor Fortid Nr. 2. J. H. Schultz' Forlag, Kbhvn. 1941, 8°, 144 S.

Historikergruppen har her fortsat Arbejdet med at grave i vor Fortid, — fortsat »Den danske Landsby« i den danske By og skildrer Samfunds- og Stats-

forhold, Undervisning og Oplysning, — politisk Liv, Forholdet til Hertugdømmerne o. s. v. En populær Bog, som bør finde stor Udbredelse.

Alwin Seifert: Im Zeitalter des Lebendigen. Müllersche Verlag, Dresden, Planegg 1940, 8°, 206 S. ill.

Professor Seifert har her genoptrykt en Række Artikler, som han i Aarene 1934—39 har skrevet som Landskabskonsulent for Generalinspektøren for de tyske Rigs-Autobaner, og Artiklerne udsendes i Bogform med Forord af Rigsminister, Dr. T o d t. Det er en Hyldest til Landskabet og en Hymne til Sammensmeltningen af Kultur og Natur gennem en »Gliederung«. Billederne viser Eksempler og Modeksempler, — ogsaa vi har begge Dele af kunne opvise, og vi maatte ønske, at vi kunde omplante de bedste Ideer fra det tyske Rige til gamle Danmarks Vejvæsen. Vort Landskab minder mange Steder mere om Landskabet i Kent, Surrey og andre engelske Grevskaber end om de flade eller alpine tyske; derfor — og af andre Aarsager — vil det være horribelt at tænke paa en Kopiering af de tyske Metoder, — men vi kan drage Lære af, hvad de laver. Og dertil bidrager denne Bog ypperligt; den er en moderne »Theorie der Gartenkunst« paa dette specielle Omraade.

RESOLUTIONER m. m. VEDRØRENDE KIRKEGAARDE

(Fortsat fra Side 4).

Naar det imidlertid udtales af Sognepræsten i hans i Sagen afgivne Erklæring af 3. Juni d. A., at han rent principielt maa finde det rigtigst, at der ved Begravelser kun tales af Præsten i Kirken, skal man tjenstlig anmode Deres Højærværdighed om at ville tilkendegive Sognepræst O. O., at dette hans principielle Synspunkt ikke er Lovens og altsaa ikke af ham vil kunne tages som Rettesnor for hans fremtidige Afgørelser i Medfør af den fornævnte Bestemmelse i Lov af 19. April 1907 § 1, idet det maa anses for uforeneligt med denne Lovbestemmelse, at den fungerende Præst ved Begravelser paa Forhaand principielt har besluttet sig til enten at sige ja eller nej overfor alle fremkommende Anmodninger fra Lægmand om Tilladelse til at tale i Kirken, hvorimod det maa paahvile Præsten ud fra en Overvejelse af Omstændighederne i hvert enkelt Tilfælde at skønne over, hvorvidt han maatte finde det rettest at give eller at nægte sit Samtykke.

(Fortsættes).

Foreningen for Kirkegaardskultur.

Regnskab for Aaret 1. April 1940 til 31. Marts 1941.

Indtægter:	1940—41	1939—40	Udgifter:	1940—41	1939—40
Overført fra forrige Aar	44 30	1 57	Administration	1185 44	1223 04
Kontingenter	2698 13	2684 75	»Vore Kirkegaarde«... ..	2255 03	
Tilskud:			÷ Tilskud fra Ny Carls-		
Kirkeministeriet	900 00	900 00	bergfondet	500 00	1755 03
Landbrugslotteriet	500 00	—	Afdrag og Renter af Laan	668 75	674 38
Kbhvn. Kreds af Alm. dansk			Foredrag, Møder, Rejser etc.	322 80	119 35
Gartnerforening	250 00	—	Blomster og Kranse	45 50	26 40
Den danske Præsteforening ..	50 00	—	Diverse	81 00	37 25
Roskilde Sparekasse	25 00	25 00	At overføre til næste Aar	28 37	44 30
Svendborg Sparekasse	—	25 00			
Protokolsalg (nyt Oplag)	÷412 90	206 50			
Salg af Smaaskrifter, Renteind-					
tægter m. m.	32 36	25 32			
	4086 89	3868 14		4086 89	3868 14

Roskilde, den 1. April 1941.

Hans Rønø,
Kasserer.